

Vlaams
Parlement

stuk **1786** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 24 oktober 2012 (2012-2013)

Voorstel

van de heer Jan Peumans

tot wijziging van het Reglement
van het Vlaams Parlement,
wat de invoeging van een procedure
inzake de goedkeuring van gemotiveerde
subsidiariteitsadviezen betreft

TOELICHTING

Dit voorstel tot wijziging van het reglement heeft tot doel een procedure vast te leggen, volgens welke het Vlaams Parlement een subsidiariteitsadvies kan uitbrengen over een Europees ontwerp van wetgevingshandeling. Het is nuttig om eerst het juridische kader voor dit voorstel te schetsen en vervolgens een toelichting te geven bij het concrete voorstel tot wijziging van het reglement.

1. Het Europeesrechtelijke kader

1.1. Het Verdrag betreffende de Europese Unie

Overeenkomstig artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ondertekend te Maastricht op 7 februari 1992, zoals gewijzigd door het Verdrag van Lissabon, ondertekend op 13 december 2007, wordt de uitoefening door de Europese Unie van de aan haar toebedeelde bevoegdheden beheerst door de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

Krachtens het subsidiariteitsbeginsel treedt de Unie op de gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheid vallen, slechts op indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het overwogen optreden beter door de Unie kunnen worden bereikt. De instellingen van de Unie passen het subsidiariteitsbeginsel toe overeenkomstig het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. De nationale parlementen zien er volgens de in dat protocol vastgelegde procedure op toe dat het subsidiariteitsbeginsel wordt geëerbiedigd.

Krachtens het evenredigheidsbeginsel gaan de inhoud en de vorm van het optreden van de Unie niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen van de verdragen te verwezenlijken. De instellingen van de Unie passen het evenredigheidsbeginsel toe overeenkomstig het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

Overeenkomstig artikel 12 van hetzelfde verdrag dragen de nationale parlementen actief bij tot de goede werking van de Unie, onder meer door zich door de instellingen van de Unie te laten informeren en door zich ontwerpen van wetgevingshandelingen van de Unie te laten toezenden, overeenkomstig het Protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, en door erop toe te zien dat het beginsel van subsidiariteit wordt geëerbiedigd overeenkomstig de procedures, bedoeld in het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Die protocollen, die een integrerend deel uitmaken van de Europese verdragen (artikel 51 van hetzelfde verdrag), omschrijven hoe de nationale parlementen geïnformeerd worden over Europese beleidsdocumenten, en hoe zij met betrekking tot een deel ervan – de ontwerpen van wetgevingshandelingen van de Unie – een subsidiariteitstoets kunnen uitvoeren.

1.2. Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie

In Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, worden aan de Europese instellingen verschillende informatieverplichtingen ten aanzien

van de nationale parlementen opgelegd, waarvan er twee relevant zijn om het huidige voorstel van reglementswijziging te situeren¹.

De eerste verplichting berust uitsluitend bij de Europese Commissie en heeft tot doel de nationale parlementen een rol te laten spelen in de Europese wetgevingsprocedure, nog voordat er op Europees niveau concrete wetgevingsvoorstellen opgesteld zijn. Concreet moeten discussiedocumenten van de Commissie (groenboeken, witboeken en mededelingen) bij publicatie door de Commissie rechtstreeks aan de nationale parlementen toegezonden worden. De Commissie zendt aan de nationale parlementen ook het jaarlijkse wetgevingsprogramma en alle andere instrumenten voor wetgevingsprogrammering en beleidsstrategie toe, op hetzelfde tijdstip als aan het Europees Parlement en de Raad (artikel 1)².

Die informatieverplichting stelt ook het Vlaams Parlement in staat om in een vroeg stadium van de Europese besluitvorming te reageren. Dat kan onrechtstreeks door aanbevelingen te formuleren die de Vlaamse Regering op het Europese niveau moet verdedigen, maar ook rechtstreeks, in het bijzonder in het geval van overgezonden groenboeken, door vanuit het Vlaams Parlement antwoorden te formuleren op de vragen die door de Europese Commissie in dat groenboek gesteld worden, en die direct aan de Europese Commissie over te zenden.

Dit voorstel van reglementswijziging heeft evenwel betrekking op de tweede informatieverplichting. Die betreft concrete ‘ontwerpen van wetgevingshandelingen’, waaronder – aldus het protocol – verstaan moet worden: “de voorstellen van de Commissie, de initiatieven van een groep lidstaten, de initiatieven van het Europees Parlement, de verzoeken van het Hof van Justitie, de aanbevelingen van de Europese Centrale Bank en de verzoeken van de Europese Investeringsbank met het oog op de vaststelling van een wetgevingshandeling.”. De verplichting om die ontwerpen van wetgevingshandelingen aan de nationale parlementen toe te zenden berust, naargelang het geval, bij de Commissie, het Europees Parlement of de Raad (artikel 2).

De overzending van die ontwerpen van wetgevingshandelingen aan de nationale parlementen heeft een specifiek doel. De nationale parlementen kunnen immers, naargelang het geval, de voorzitter van het Europees Parlement, van de Raad en van de Commissie een met redenen omkleed advies toezenden betreffende de overeenstemming van een ontwerp van een wetgevingshandeling met het subsidiariteitsbeginsel, volgens de procedure van het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid (artikel 3).

Men moet wel vaststellen dat er ook in de interne wetgeving een vergelijkbare, zij het niet identieke overzendingsplicht vastgelegd is. Overeenkomstig artikel 92quater van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dienen de voorstellen van verordening en richtlijnen en, in voorkomend geval, van de andere normatieve rechtshandelingen van de Europese Commissie vanaf hun doorzending aan de Raad, overgezonden te worden [impliciet: door de Vlaamse Regering] naar onder meer het Vlaams Parlement, dat hierover een advies kan formuleren aan de Vlaamse Regering. Artikel 94

¹ Onbesproken blijven: de verplichte overzending naar de nationale parlementen van de agenda's en de resultaten van de Raadszittingen, waaronder begrepen de notulen van de Raadszittingen waarin over ontwerpen van wetgevingshandelingen is beraadslaagd (artikel 5); indien de Europese Raad artikel 48, lid 7, eerste of tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie wil toepassen, worden de nationale parlementen ten minste zes maanden voordat een besluit wordt vastgesteld, op de hoogte gebracht van het initiatief van de Europese Raad (artikel 6); de Rekenkamer zendt haar jaarverslag ter informatie toe aan de nationale parlementen (artikel 7).

² In de praktijk komen die documenten aan op een mailadres van de Senaat, vanwaar ze ongefilterd doorgestuurd worden naar onder meer het Vlaams Parlement.

van het Reglement van het Vlaams Parlement geeft uitvoering aan die wettelijke informatieplicht. Het hoofddoel van die bepaling is aan de Vlaamse Regering advies te geven over het standpunt dat ze zou moeten innemen bij de standpuntbepaling van de Belgische delegatie ten aanzien van die overgezonden voorstellen, wanneer de Raad – bestaande uit vertegenwoordigers van de 27 lidstaten – zich over het voorstel van de Commissie moet uitspreken. Dat advies zou eventueel kunnen slaan op de niet-naleving van het subsidiariteitsbeginsel (waarbij met andere woorden het Vlaams Parlement aan de regering zou vragen het standpunt te verdedigen dat het Europese niveau niet het geschikte niveau is om wetgevend op te treden ten aanzien van een bepaald maatschappelijk probleem), maar kan evenzeer inhoudelijke aanbevelingen bevatten met betrekking tot de voorgestelde richtlijn of verordening, rekening houdend met de specifieke belangen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Die adviesmogelijkheid blijft uiteraard onverkort gelden. Dat in de praktijk de regering verzuimt om de genoemde documenten aan het parlement te bezorgen, heeft veel aan belang ingeboet door de verzendingsplicht die nu aan de Europese instellingen zelf werd opgelegd.

1.3. *Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid*

De verplichting tot verzending van de ontwerpen van wetgevingshandelingen wordt nog eens herhaald in Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid (artikel 3 en 4), en zelfs nog uitgebreid³. Om de naleving van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid te kunnen controleren, wordt de Europese instelling die het wetgevingsinitiatief neemt, verplicht om de ontwerpen van wetgevingshandelingen te motiveren in het licht van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Ieder ontwerp van wetgevingshandeling bevat een subsidiariteits- en evenredigheidsmemorandum, met een uitgebreide toelichting van de elementen op basis waarvan de naleving van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid kan worden beoordeeld. Dat memorandum moet elementen bevatten waarmee de financiële gevolgen van het ontwerp kunnen worden beoordeeld, alsook – in het geval van een richtlijn – het effect ervan op de door de lidstaten vast te stellen regelgeving inclusief, waar toepasselijk, de regionale regelgeving. De redenen voor de conclusie dat een doelstelling van de Unie beter bereikt kan worden door de Unie, worden met kwalitatieve en, zo mogelijk, kwantitatieve indicatoren gestaafd. In de ontwerpen van wetgevingshandelingen wordt er rekening mee gehouden dat alle, financiële of administratieve, lasten voor de Unie, de nationale regeringen, de regionale of lokale overheden, het bedrijfsleven en de burgers tot een minimum moeten worden beperkt en in verhouding moeten staan tot het te bereiken doel (artikel 5).

Ieder nationaal parlement en iedere kamer van een van die parlementen kan binnen een termijn van acht weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van wetgevingshandeling in de officiële talen van de Unie, aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns of haars inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement raadpleegt, in voorkomend geval, de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid (artikel 6). De termijn van acht weken begint slechts te lopen vanaf het ogenblik dat het ontwerp van wetgevingshandeling in de laatste officiële taal toegezonden werd aan het nationale parlement of de nationale parlementen die die taal zelf als officiële taal gebruiken. Aangezien de Nederlandse versie van Europese documenten slechts zelden als laatste

³ Overeenkomstig artikel 4 in fine van Protocol nr. 2 worden ook de wetgevingsresoluties van het Europees Parlement en de standpunten van de Raad, zodra zij zijn aangenomen respectievelijk vastgesteld, door de betrokken instelling aan de nationale parlementen toegezonden.

gepubliceerd wordt, beschikt het Vlaams Parlement in de praktijk meestal over meer dan acht weken om een subsidiariteitsadvies te formuleren.

Die gemotiveerde subsidiariteitsadviezen zijn niet vrijblijvend. De initiatiefnemende Europese instellingen moeten rekening houden met die adviezen. Ieder nationaal parlement heeft twee stemmen – waarmee rekening gehouden werd met het tweekamerstelsel en mogelijke tegenstellingen tussen die twee kamers. Indien gemotiveerde adviezen waarin wordt gesteld dat een ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, ten minste een derde (en in sommige gevallen zelfs slechts een vierde) vertegenwoordigen van alle stemmen die aan de nationale parlementen zijn toebedeeld, moet het ontwerp opnieuw in overweging worden genomen (dat is de zogenaamde gele kaart). Op grond van de heroverweging kan de initiatiefnemende instelling (de Commissie, de groep lidstaten, het Europees Parlement, het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank of de Europese Investeringsbank) besluiten het ontwerp te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Dat besluit moet worden gemotiveerd.

Wanneer het verzet van de nationale parlementen nog groter is, en de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen waarin wordt gesteld dat een voorstel voor een wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, ten minste een gewone meerderheid vertegenwoordigen van alle stemmen die aan de nationale parlementen zijn toebedeeld (dat is de zogenaamde oranje kaart), moet het voorstel, in het kader van de gewone wetgevingsprocedure, opnieuw in overweging worden genomen. Op grond van die heroverweging kan de Commissie besluiten het voorstel te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Indien de Commissie besluit het voorstel te handhaven, moet zij in een gemotiveerd advies verantwoorden waarom het voorstel haars inziens strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Dat gemotiveerde advies van de Commissie, alsmede de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen, moeten ter overweging in de procedure worden voorgelegd aan de wetgever van de Unie.

Alvorens de eerste lezing af te sluiten, beoordeelt de wetgever (het Europees Parlement en de Raad) of het wetgevingsvoorstel met het subsidiariteitsbeginsel strookt, waarbij hij met name rekening houdt met de door de meerderheid van de nationale parlementen geformuleerde en gedeelde redenen, alsook met het gemotiveerde advies van de Commissie. Indien de wetgever met een meerderheid van 55% van de leden van de Raad of een meerderheid van de uitgebrachte stemmen in het Europees Parlement van oordeel is dat het voorstel niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, wordt het wetgevingsvoorstel niet verder in beschouwing genomen (artikel 7).

2. Intern-Belgische regeling

In België vergt de toepassing van de subsidiariteitscontrole door de nationale parlementen aanvullende regels. Aangezien de wetgevende vergaderingen van het federale niveau, van de gemeenschappen en de gewesten evenwaardig zijn, zij elk deel uitmaken van een wet-, decreet- of ordonnantiegevende macht met exclusieve bevoegdheden zonder onderlinge hiërarchie, kon moeilijk aanvaard worden dat alleen de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat als de twee kamers van het nationale parlement beschouwd zouden worden.

In Verklaring nr. 51, Verklaring van het Koninkrijk België inzake de nationale parlementen bij het Verdrag van Lissabon, heeft het Koninkrijk België verduidelijkt dat, overeenkomstig zijn grondwettelijk recht, zowel de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat van het Federaal Parlement als de parlementaire vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten, afhankelijk van de bevoegdheden die de Unie uitoefent, optreden als componenten van het nationale parlementaire stelsel of als kamers van het nationale parlement. Aangezien het Europese niveau alleen nationale parlementen erkent, is er een

interne regeling nodig om de parlementen van gemeenschappen en gewesten te laten deelnemen aan de subsidiariteitsprocedure.

Om de subsidiariteitscontrole in België te operationaliseren, werd tussen de verschillende betrokken wetgevende vergaderingen een samenwerkingsovereenkomst onderhandeld waarin onder meer bepaald werd op welke manier en onder welke voorwaarden de parlementen van gemeenschappen en gewesten hun subsidiariteitsbezwaren en -stemmen kunnen meedelen aan de Europese Commissie. Over de inhoudelijke principes met betrekking tot de subsidiariteitstoets is er een consensus. Het samenwerkingsakkoord werd evenwel nog niet officieel bekrachtigd, omdat er nog geen eensgezindheid bestond over een ander punt, namelijk het vetorecht van de parlementen bij vereenvoudigde verdragsherzieningen, en omdat de afdeling Wetgeving van de Raad van State twijfels had geuit over de juridische mogelijkheid om parlementaire samenwerkingsakkoorden te sluiten.

Dat neemt niet weg dat het Vlaams Parlement inmiddels de bevoegdheid heeft om subsidiariteitsadviezen uit te brengen, en dat ook de informatiestroom vanuit het Europese niveau naar het Vlaams Parlement in de praktijk reeds functioneert. Dit voorstel beoogt dan ook de interne procedure vast te leggen volgens welke het Vlaams Parlement een subsidiariteitsadvies kan uitbrengen.

Terzijde kan nog worden opgemerkt dat overeenkomstig artikel 9 van Protocol nr. 2 de Commissie jaarlijks aan onder meer de nationale parlementen verslag moet uitbrengen over de toepassing van artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, dus over de wijze waarop zij het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel heeft toegepast.

3. Juridische controle op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel, en vereenvoudigde verdragswijzigingen

Er wordt hier pro memorie gewezen op het feit dat de rol van de nationale parlementen nog op twee andere punten versterkt werd door het Verdrag van Lissabon.

De naleving van het subsidiariteitsbeginsel door de Europese instellingen wordt niet alleen gewaarborgd door de procedure van het gemotiveerde subsidiariteitsadvies, maar ook door een juridische procedure voor het Hof van Justitie. Krachtens artikel 8 van Protocol nr. 2 is het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd uitspraak te doen inzake ieder beroep wegens schending door een wetgevingshandeling van het subsidiariteitsbeginsel, dat op de wijze als bepaald in artikel 263 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, wordt ingesteld door een lidstaat, of door een lidstaat overeenkomstig zijn rechtsorde wordt toegezonden namens zijn nationale parlement of een kamer van dat parlement.

Krachtens artikel 48, punt 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, werd onder bepaalde voorwaarden voorzien in een procedure van vereenvoudigde verdragsherziening, waarbij een initiatief van de Europese Raad daartoe aan de nationale parlementen toegezonden wordt, en de nationale parlementen over een termijn van zes maanden beschikken om bezwaar aan te tekenen.

Gelet op de interne Belgische staatsrechtelijke orde kan in beide gevallen dus ook het Vlaams Parlement een rol spelen. Concrete afspraken daarover met de andere wetgevende vergaderingen en een precies juridisch kader ontbreken evenwel op dit ogenblik. Om die reden heeft dit voorstel van reglementswijziging uitsluitend betrekking op de wijze waarop een subsidiariteitsadvies kan worden uitgebracht.

4. Het voorstel tot reglementsherziening

We stellen voor om in hoofdstuk 5 van titel VII, over het Europees Gemeenschapsrecht, een nieuw artikel 94bis in te voegen. Het gaat ervan uit dat de door de Europese instellingen toegezonden ‘ontwerpen van wetgevingshandeling’ (termen die begrepen moeten worden in de zin die artikel 3 van bovengenoemd Protocol nr. 2 ter uitvoering van artikel 12 van het Verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie eraan geeft) door de diensten van het Vlaams Parlement beschikbaar worden gesteld van de volksvertegenwoordigers. Uiteraard betreft het alleen die ontwerpen die betrekking hebben op bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Vervolgens komt het initiatief om een subsidiariteitsadvies voor te stellen toe aan de individuele Vlaamse volksvertegenwoordigers. Zij kunnen een dergelijk initiatief nemen, ook al is de Nederlandse versie van het ontwerp van wetgevingshandeling nog niet beschikbaar. Op die manier kan tijd gewonnen worden. Anderzijds kan het voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies pas op de agenda geplaatst worden nadat de door de Europese instellingen opgestelde officiële Nederlandse versie van het ontwerp van wetgevingshandeling ter beschikking van de Vlaamse volksvertegenwoordigers is gesteld.

Een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies wordt verwezen naar de commissie, bevoegd voor Europese aangelegenheden, en naar de inhoudelijk bevoegde commissie, die gezamenlijk als verenigde commissies vergaderen. Voor de behandeling van voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies wordt dus een systeem van verenigde commissies geïstitutionaliseerd. De nieuwe regeling wijkt af van de regel dat vergaderingen van verenigde commissies alleen kunnen plaatsvinden op beslissing van het Uitgebreid Bureau (*Regl. VI.Parl.*, artikel 24, punt 1). De samenstelling van en de stemming in deze verenigde commissies is identiek aan die in de overige verenigde commissies (*Regl. VI.Parl.*, artikel 24, punt 4 en 5), met als enige uitzondering dat die verenigde commissies altijd worden voorgezeten door de voorzitter van de commissie, bevoegd voor Europese aangelegenheden.

De behandeling van en de stemming over de voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies verloopt naar analogie met de regeling die geldt voor de voorstellen van resolutie. De mogelijkheid voor de verenigde commissies om naar aanleiding van een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies een hoorzitting te organiseren wordt uitdrukkelijk geregeld (artikel 2).

Indien het voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies in de verenigde commissies wordt aangenomen, spreekt de plenaire vergadering er zich bij hoofdelijke stemming over uit (artikel 3). Om een nuttig effect te hebben zal bij de behandeling van dergelijke voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies rekening moeten worden gehouden met de door de twee protocollen voorgeschreven timing.

Het aangenomen gemotiveerde subsidiariteitsadvies wordt bezorgd aan de bevoegde Europese instelling volgens de afspraken die hierover tussen de wetgevende vergaderingen in België gemaakt worden. Verder is het een ongeschreven parlementaire gewoonte om alle beslissingen van het parlement aan de Vlaamse Regering te bezorgen. Dit geldt dus ook voor het gemotiveerd subsidiariteitsadvies.

Jan PEUMANS

VOORSTEL

Artikel 1. In artikel 10, punt 1, van het Reglement van het Vlaams Parlement worden de woorden “voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies,” ingevoegd tussen de woorden “moties,” en “voorstellen tot wijziging van het reglement”.

Art. 2. In artikel 32, punt 1, van hetzelfde Reglement worden tussen de woorden “een verzoekschrift” en de woorden “of een ander onderwerp als bedoeld in artikel 26, punt 5, tweede lid”, de woorden “, een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies” ingevoegd.

Art. 3. In artikel 47, punt 2, eerste lid, van hetzelfde Reglement worden tussen de woorden “parlementaire samenwerkingsakkoorden,” en de woorden “voorstellen tot wijziging van het reglement”, de woorden “voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies,” ingevoegd.

Art. 4. In titel VII, hoofdstuk 5, van hetzelfde Reglement wordt na artikel 94 een nieuw artikel 94bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 94bis

1. De aan het Parlement gezonden ontwerpen van wetgevingshandelingen zoals bedoeld in artikel 3 van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, ondertekend te Lissabon op 13 december 2007, en gevoegd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, worden ter beschikking van de volksvertegenwoordigers gesteld.
2. Iedere volksvertegenwoordiger heeft het recht om over een dergelijk ontwerp van wetgevingshandeling bij de voorzitter een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies in te dienen, waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Het voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies mag door ten hoogste zoveel volksvertegenwoordigers ondertekend zijn als er erkende fracties zijn.
3. De voorzitter verwijst het voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies naar de commissie, bevoegd voor Europese aangelegenheden, en de inhoudelijk bevoegde commissie, die gezamenlijk als verenigde commissies vergaderen en beslissen. Voor de aanwijzing van de inhoudelijk bevoegde commissie is artikel 54, punt 3, van toepassing.
4. Die verenigde commissies worden voorgezeten door de voorzitter van de commissie, bevoegd voor Europese aangelegenheden. De andere voorzitter treedt op als ondervoorzitter. Verder is artikel 24, punt 4 en 5, van toepassing.
5. Een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies kan slechts op de agenda geplaatst worden nadat de officiële Nederlandse versie van het ontwerp van wetgevingshandeling ter beschikking van de volksvertegenwoordigers werd gesteld.
6. Artikel 54, punt 4 en 5, artikel 55ter, punt 1, b) en c), artikel 61, punt 2, en artikel 69, punten 3 en 4, gelden ook voor voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies.

Artikel 55ter, punt 3, is eveneens van overeenkomstige toepassing op voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies, in die zin dat het schriftelijke verzoek ondertekend

is door alle indieners, en de maximumsprektijd van 10 minuten voor alle indieners gezamenlijk geldt.

7. Iedere volksvertegenwoordiger kan voorstellen een voorstel van gemotiveerd subsidiariteitsadvies te amenderen zolang het niet in stemming is gebracht. Artikel 62, punten 2, 3 en 5, en artikel 63 gelden ook voor amendementen op voorstellen van gemotiveerd subsidiariteitsadvies.
8. Bij aanneming door de plenaire vergadering wordt het gemotiveerde subsidiariteitsadvies overgezonden, naargelang het geval, aan de voorzitter van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie volgens de procedure die overeengekomen is met de andere wetgevende assemblees van België.”.

Jan PEUMANS